

odpadli prepisi matičnih listov, ki ležijo v arhivih šol, katere je obiskoval otrok. Po sedanjih praksi bi imel otrok, ki se je desetkrat preselil na desetih šolah prepise matičnih listov. Marsikatera šola bo imela prepis matičnega lista učenca, ki je bil tam le dva meseca. Prepis matičnega lista tega otroka bo samo nepotrebna navlaka v arhivu. Učencu, ki se seli, zadostuje en prepis. V razrednici naj se navede kam se je otrok odselil, prepis matičnega lista pa ga naj spremlja ves čas šolanja. Ko učenec izstopi iz šole, shrani prepis matičnega lista šola, iz katere je učenec izstopil, prepis tega prvega prepisa pa naj se pošlje na matično šolo, ki na podlagi tega prepisa izpolni original, v katerega vloži tudi drugi prepis. Tako bo imela podatke matična šola in šola, kjer je učenec izstopil, vsi drugi prepisi pa odpadejo. Učenec lahko dobi spričevalo na dveh šolah, na matični šoli in izstopni šoli. Na ta način se bo administracija otrok še bolj poenostavila.

Matični listi z izkazom o šolskem napredku nam dajejo najlepši in najbolj pregled učenčevega učnega in vzgojnega razvoja. Vsak učitelj se mora poglobiti v učenčovo dušo, v njegove, socialne razmere in skušati

oceniti učenca temeljito in objektivno. Šele spoznanje učenca nam da temelj za uspešno učno in vzgojno delo. Zato morajo biti v matični list vpisani vsi izsledki in navedene vse pripombe, ki so važne za uspešno vzgojno in šolsko delo.

Poslužite

se pri svojih naročilih

**KNJIGARNE
UČITELJSKE
TISKARNE**

V LJUBLJANI

in njene podružnice

V MARIBORU

Velika umrljivost naših otrok

Po »Hrvatskem učiteljskem domu« posnemamo ta, tudi za slovensko učiteljsko zanimiv članek dr. Lj. V.

Splošna umrljivost naroda je odvisna od umrljivosti dojenčkov. In od tega, ali se ta umrljivost veča ali manjša, je odvisno tudi številčno stanje naroda. Po statističnih podatkih je znašalo število smrtnih primerov pri dojenčkih na 100 novorojenčkov v letu 1924. sledeče:

Francija	8,5
Danska	8,5
Anglija	7,5
Srbija	11,9
Vojvodina	26,7
Bosna in Hercegovina	13,2
Slovenija (leta 1923.)	13,5
Hrvatska in Slavonija (leta 1922.)	12,2

Ta visoka umrljivost dojenčkov v drugih državah in še znatno večja med našim narodom ima različne vzroke, predvsem prihajajo tu v poštev socialno ekonomski življenjski pogoji. Eden od razlogov je tudi nepravilen in nezadosten način prehrane dojenčka, zaradi česar se pojavljajo pri dojenčkih težka obolenja želodca in čreva. Ponovno je treba naglasiti, da zaradi prehrane redkeje trpijo dojenčki, ki so prirodno hranjeni, nego oni, ki se umetno hranijo.

Delovni pogoji matere-delavke v mestu in na deželi so čisto taki, da ona zaradi delovnega časa, ki traja v mestu približno 8 ur, a na deželi tudi mnogo dalje, ne more posvečati nikake pažnje svojemu otroku, zato ta že v prvih mesecih življenja trpi zaradi nedrednega prehranjevanja.

Veliko vlogo v prehrani imajo socialno ekonomski pogoji življenja. Pri nas je mnogo krajev, v katerih kmetije skoro stalno stradajo, kjer družina 10 do 12 članov živi na komaj enem jutru zemlje, kjer žito niti v prvih mesecih po žetvi ne krije potrebe, kjer se mlečni proizvodi edine krave prodajo v prvo bližnje večje mesto, da bi se za prejeti denar nakupile druge hišne potrebščine, brez katerih se ne more biti. Mati in oče hodita na dnino, a starejši otroci se brigajo za mlajše in najmlajše.

Tu se dojenčki ne hranijo z mlekom, nego s tem, kar se pač ima.

Taki otroci so povsem nezadostno prehranjeni in umirajo radi najmanjšega obolenja, ker pač nimajo nikake odporne sile.

Zelo nepovoljno vpliva na otroško zdravje tudi pomanjkanje hišnega reda in čistoče.

Tudi nega samega dojenčka je neprecenljive važnosti za njegovo zdravje in razvoj. Med našim narodom obstoja navada povijanja dojenčka. To se večkrat dela na tak način, da se temu otroku preprečuje pravičen razvoj telesa in svobodno dihanje. Tudi je navada, da je novorojenček držijo v prostorih, ki se zelo porokoma prezračijo, posebno pozimi in to z izgovorom, da bi se otrok ne prehladil. Ako je otrok dobro pokrit mu je nad vse potreben svež zrak, zato je treba otroka tudi pozimi nositi na prosto.

So pri nas kraji, kjer ima kmečka hiša več prostorov, toda kljub temu stanuje in spi vsa družina, staro in mlado, bolno in zdravo, v eni sobi, a ostali prostori so pripravljeni, da se držijo v redu ter čakajo na goste! Pri tem največ trpijo najmlajši, ker so najboljčutljivejši. Drugače so razmere tam, kjer vsa družina zaradi pomanjkanja živi v enem samem prostoru, v katerem se tudi kuha in tudi nima nikake možnosti, da svoje stanovanje poveča. Ta tesna stanovanja so navadno mračna in vlažna, brez sonca in svetlosti ter je v njih pravo prezračevanje tudi nemogoče. Vse to zelo nepovoljno vpliva na slab organizem dojenčka, ki sam ne more vzdrževati toplote kot odrasli. Zato tudi deluje še prav posebno kvarno na neodporni organizem dojenčka umetna prehrana in nehijsko stanovanje v poletnih mesecih.

Mnoga kožna obolenja dojenčkov in malih otrok bi se dala preprečiti z rednim kopanjem, vzdrževanjem čistoče in primernim oblačenjem. Nesnaga je nadalje tudi razlog, da se pri malih otrocih zaredijo razni paraziti — gliste.

Se posebej je treba naglasiti tudi to, zelo važno dejstvo, da v državi, kjer nad 50.000 ljudi letno umrje zaradi tuberkuloze, to zelo vpliva tudi na umrljivost dojenčkov.

Po statistiki je naša država z ozirom na umrljivost malih otrok med najslabšimi.

Na 1000 prebivalcev letno umre:			
	do 1 leta	0—4 l.	0—14 l.
Nemčija	2,79	0,81	0,33
Danska	1,83	0,47	0,26
Českoslovaška	3,68	0,90	0,38
Srbija	4,29	3,46	0,33
Vojvodina	6,73	2,10	1,33
Bosna in Hercegovina	5,36	4,32	0,80
Hrvatska in Slavonija	7,17	3,65	1,32
Slovenija	4,23	2,47	1,68

mestnik stalno podpira pevski zbor in z največjim zanimanjem in razumevanjem spremlja njegovo delo. Vsak čas so odprta njegova vrata zastopnikom Trboveljskega slavčka in nikdar niso odhajali od njega brez podpore ali brez bodrilne besede za delo v bodoče. — Prav gotovo je, da mu je Trboveljski slavček dolžan največ zahvale. Na drugi strani je slika sedanjega pevskega zbora z dirigentom Avgustom Suligojem in upravo pevskega zbora. Da so v upravi zastopani vsi sloji je razvidno iz seznama odbornikov: Suša Jože, zidar pri TPD, Podbršček Slava, učiteljica, Pavlič Efreim, učitelj, Alič Anton, rudar, Osterc Anton, upravitelj meščanske šole, Pleskovič Ilka, učiteljica, Simončič Franc, rudar, Koritnik Leopold (oče pevke Rezike), delavec pri TPD, Turk Jože, učitelj, Pavlič Marijan, učitelj, in Režun Ivan, mizar pri TPD. Na tretji strani je slika ustanovitelja, artističnega in organizatoričnega vodje Trboveljskega slavčka Avgusta Suligoja. Četrta stran obsega sledeče poglavje:

ŠTEVILKE GOVORILJO

Umetniško in propagandno delo trboveljskega slavčka.

T. S. je nastopil v 73 krajih: v Jugoslaviji v 62 krajih, v inozemstvu — na Češko-slovaškem, v Nemčiji in Bolgariji — v 11 krajih. V desetih letih je imel 215 glasbenih prireditvev: 135 koncertov, 69 matinee za šolsko mladino in 11 radijskih koncertov. Od teh je bilo v Jugoslaviji 121 koncertov, 55 matinee in 8 radijskih koncertov; v inozemstvu 14 koncertov, 14 matinee za šolsko mladino in 3 radijske koncerte.

Poleg omenjenih nastopov je pel T. S. v 23 krajih pri duhovnih opravilih in tudi sodeloval na mnogih humanitarnih in kulturnih prireditvah. — Radio je prenašal koncerte 32krat. Oddajal je nastop tudi za Ameriko,

Po navedenih podatkih je umrljivost majhnih otrok v naši državi zelo visoka in visoko prekaša število umrljivosti v drugih državah. Ako to primerjamo z umrljivostjo dojenčkov pridemo do zaključka, da pri dojenčku naravna prehrana večkrat odpravi kvarne vplive socialno ekonomskega značaja, medtem ko to pri malih otrocih ne pomaga. Tu se kažejo neizbežne težke posledice slabega ekonomskega stanja, slabe nege in nezadostne prehrane. Poleg tega pri malih otrocih znatno doprinese k velikemu odstotku umrljivosti tudi razne nalezljive otroške bolezni, ki se pojavljajo zlasti med šolsko dobo. Bolno dete se čisto prepušča raznim mazačem, namesto da bi ga peljali k zdravniku, ki bi dal staršem točna navodila za zdravljenje in jim tudi povedal, kako je treba postopati, da se taka bolezen ne razširja po vasi.

Dolžnost nas vseh je, da v mejah možnosti, ki nam jih dopušča današnje težko družabno stanje, naredimo vse, da se te razmere vsaj nekoliko ublažijo.

V Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru dobite vse pisarniške potrebščine za šolo in dom; knjige za šolanje svojih otrok; učila za vse šole; knjige znanstvene in leposlovne vsebine zase, za odraslo mladino, otroke, prijatelje in znanee; merila in razne merilne instrumente za šolo in praktično uporabo; papir »Jasnit« za kopiranje načrtov in skic. — V tiskarni se izvršujejo vsa v to stroko spadajoča dela od najnavadnejšega pa vse do najbolj finega večbarvnega tiska. — V knjigovoznišnici se vežejo knjige, brošure in izdelujejo najfinejša in tudi preprosta knjigoveška dela.

SEJA GLAVNEGA ODBORA JUJ

14. in 15. junija t. l. bo v Beogradu seja glavnega odbora Jugoslovanskega učiteljskega združenja. Dnevni red:

1. Direktive za nadaljnje delo JUJ.
2. Delo upravnega in izvršnega odbora JUJ.
3. Finančno poročilo: vplačevanje članarine, številčno stanje članstva in društev obračun, proračun in letno poročilo.
4. Pravila.
5. Delo sekcij — poročila predsednikov.
6. Izvršeni sklepi glavne skupščine.
7. Sekcijske skupščine.
8. Dnevni red, mesto in datum 20. glavne skupščine JUJ.

Iz dravske banovine se bodo udeležili seje glavnega odbora: tov. Metod Kumelj, Drago Supančič, Roš Franjo in Ciril Hočevnar.

TEČAJ ZA VITALNO STATISTIKO

Sola narodnega zdravja v Zagrebu je sklenila prirediti meseca julija 1940. tečaj za vitalno statistiko za učitelje. V ta tečaj bodo sprejeti prvenstveno oni učitelji, ki sami že aktivno proučujejo vas in vaše otroke, ter se na osnovi tega borijo za njihovo zboljšanje. Namen tečaja je učitelje teoretično in praktično seznaniti z nekaterimi statističnimi metodami, ki bi jim naj služile uspešno nadaljevati raziskovalno delo.

Pogoji za sprejem v tečaj so:

1. Lastno originalno gradivo, ki bi ga bilo treba obdelati.
2. Dokaz o svojem dosedanjem publicističnem delu (popis del in dostavitev separatnih odliskov, v kolikor ti obstojajo).

katerega je prenašalo 110 ameriških radijskih postaj.

Za glasbene prireditve je našteliral in izvajal v 42 programskih kombinacijah 121 del jugoslovanskih skladateljev.

Na koncertih je intoniral 2533krat, na matinejah 1064krat, za radijske koncerte 152krat; skupno 3749krat.

Koncertom je prisostvovalo okroglo 74.000 odraslih, matinejam 43.000 mladine; skupno okroglo 117.000 oseb.

Humanitarno delo Trboveljskega slavčka.

Sodelujočim pevcem je T. S. nudil:

za šolske potrebščine	din 17.742,50
za obuvale	din 18.300,—
za blago za obleke	din 21.413,40
za jedila in podpore	din 31.443,25
za razno	din 1.575,25
za kolonije in R. K.	din 97.813,75
Skupno	din 194.288,15

Na peti strani je prav zanimiv zembjevid, iz katerega so razvidne vse pevske poti Trboveljskega slavčka pod naslovom »Iz črnega revirja v sveto«. Spodaj je navedeno, da so do sledj prepotovali Slavčki z železnico, avtobusi, parniki in električno železnico 20.171 km. Tri nadaljnje strani obsegajo glasbene ocene iz časopisov, ki izhajajo v Ljubljani, Beogradu, Zagrebu, Parizu, Zürichu, na Dunaju, v Olomoucu, Sofiji in Milanu. Na zadnji strani so navedeni oni, katerim se Slavček zahvaljuje za moralno in gmotno pomoč: Nj. Vel. vit. kralju Aleksandru I. Zedinitelju, Nj. Vel. kralju Petru II., Nj. Vel. kraljici Mariji, kr. namestniku dr. Radenu Stankoviću, ministrstvu prosvete, narodni skupščini, kraljevski banski upravi v Ljubljani, Trboveljski premožkopni družbi, trboveljski občini, ministru g. dr. Albertu Kramarju, predsedniku senata g. dr. Antonu Korošcu, Dragu Supančiču, Dominiku Čebinu, trboveljskemu učiteljsstvu, mno-

Razpis učiteljskih mest na pomožnih šolah

Pred kratkim so bila razpisana prosta učiteljska mesta na pomožnih šolah. Med drugimi pogoji, ki so potrebni, če hočeš doseči eno teh mest, sta tudi pogoja, da mora kandidat imeti najmanj štiri službena leta in ne sme biti starejši od 28 let.

Kdor je določal te pogoje, ni pomislil, da so s tem najbolj prizadeti tisti, katerim se stavijo ovire od tedaj, ko so zapustili učiteljske. To so tisti, ki so maturirali z 20. ali 21. letom. Nato jim je vojaška obveznost vzela eno leto in če k temu še prištejemo tri ali štiri leta čakanja na službo, so bili stari že 26 let. Ako hoče tak zadoštit omenjenim pogojem, mora imeti vsaj štiri službena leta. Torej je star 30 let. S tem pa je prekoračil določeno starost 28 let.

S tem razpisom se lahko okoristijo le tisti, katerim je bila sreča mila, da so že takoj po maturi nastopili službo. Ostali, ki so s čakanjem na službo bili itak že dovolj udarjeni, se s tem razpisom sploh ne morejo okoristiti.

Ravno tako se ne morejo okoristiti tudi starejši učitelji, ki izpolnjujejo vse ostale pogoje, razen tistega glede starosti; torej tisti, ki so se tekom službe poglobili v otroško miselnost in otroško dušo. Saj pri manj nadarjenih otrocih dosežeš z razumevanjem in ljubeznijo več kakor z odličnim znanjem.

Zato, če že mora biti pri teh razpisih določena starost, naj se določi starost 35 let!

K. F.

Splošne vesti

3. Določitev teme, ki bi jo kot obiskovalec hotel v tem tečaju obdelati.

4. Obveza, da bo zastavljeno temo do konca obdelal in v sporazumu z vodstvom tečaja publiciral.

Sola da udeležencem tečaja brezplačno skupno stanovanje in hrano.

Tečaj se začne 4. julija 1940. in traja ves mesec julij.

Prijave naj se pošljejo po pošti na naslov »Škola narodnog zdravlja, odsjek za vitalnu statistiku, Zagreb, Mirogojska cesta 4.«

Obvestila o sprejemu v tečaj bodo objavljenci prejeli do 25. junija t. l.

POZIV!

Sreska učiteljska društva se ponovno naprošajo, da dostavijo sekciji mesečne prijave za junij, ker jih sekcija nujno potrebuje zaradi priprave v svrhu pravočasne zaključitve letnega obračuna. Ob enem prosimo vsa društva, da nakažejo sekciji pripadajočo članarino in likvidirajo svoje obveznosti sekciji v čim višji meri.

Smatrajte ta apel za nujen in važen!

UPRAVA SEKCIJE JUJ.

— Praktični učiteljski izpiti bodo v prihodnjem šolskem letu od 1. oktobra t. l. do 15. maja 1941. Učitelji pripravniki, ki službujejo v okrajih Brežice, Črnomelj, Gornji grad, Kamnik, Kočevje, Kranj, Krško, Laško, Litija, Ljubljana-mesto, Ljubljana-okolica, Logatec, Novo mesto, Radovljica in Škofja Loka, naj po dopisnici javijo do 20. t. m. izpitnemu odboru, kdaj žele delati izpit. Ko izpolnijo pogoje, naj vložijo pravilno opremljeno prijavo preko šolskega upraviteljstva.

gim občinam, raznim institucijam, podjetjem in številnim posameznikom.

2. junija so se zbrali v Trbovljah številni prijatelji Trboveljskega slavčka in skupno z občinstvom napolnili do zadnjega kotička veliko dvorano Sokolskega doma. Uvodoma se je zahvalil odbornik Trboveljskega slavčka g. Alič Anton vsem navzočim za obisk in podal kratko zgodovino Trboveljskega slavčka. V znak priznanja in zahvale je izročil v imenu zbora g. Avgustu Suligoju krasen bokal, gosposu Dragu Supančiču pa akvarel Trbovlje, ki ga je naslikal slikar Sirk. Gospod Lajovic je izročil g. Suligoju odlikovanje pevskega saveza zlato kolajno z diplomom. V imenu sreskega načelstva je čestital k jubileju šolski nadzornik Ernest Vranc. Nato je sledil koncertni program, sestavljen iz biserov slovenske mladinske glasbe. Posebno je ugajala s svojimi solo nastopi Rezika Koritnikova, ki je tudi dokazala aktivno svojega 10 letnega dela. Navzoči so bili vzhitni od njenega krasnega glasu in umetniškega izvajanja. Koncert je bil zaključen z izvedbo venčka narodnih pesmi. Koncert je dokazal, da je Trboveljski slavček po 10 letnem delu na izredni višini in da ga niso mogle vse zapreke in vsi zli nameni ter podtikanja odvrniti od njegove poti. Njegova pot je pravilna, zato so se razblinile vse zapreke in Trboveljski slavček more danes z največjim zadoščenjem in zadovoljstvom gledati v preteklost in z najboljšimi upi v bodočnost.

Po koncertu so si navzoči ogledali razstavo, v kateri je Trboveljski slavček s sliko, risbo, besedo in grafikoni nazorno prikazal svoje delo. Iz razstave je pa tudi razvidno, kako ogromno delo je izvršil Trboveljski slavček za dvig naše mladinske glasbe, tako produktivne kakor tudi reproduktivne. Trboveljskemu slavčku želimo tudi v bodoče mnogo uspehov in še več razumevanja od onih, ki bi morali z vsemi sredstvi gojiti in podpirati tako delo.

60.

10letnica pevskega zbora „Trboveljski slavček“

Trboveljski slavček je praznoval preteklo nedeljo 10 letnico svojega obstoja, svojega delovanja in propagande za našo mladinsko glasbo. Ze davno prej je pričel tov. Suligoj z delom v mladinskih zbora in je Trboveljski slavček nekaj višek njegovega delovanja. Ta pevski zbor je bil ustanovljen v Trbovljah, v kraju, kjer je prebivalstvo po večini enotno in ga torej tvorijo tudi otroci socialno enako stoječih staršev. Velika kriza, ki je ravno pred 10 leti dosegla v Trbovljah višek, je dala videz, da je ta pevski zbor ustanovljen radi tega, da pokaže na bedo, pomanjkanje in težke prilike v našem največjem rudarskem revirju. Res je, da v početku niso smatrali tega pevskega zbora za nekako umetniško družino, temveč le kot oznanjevalca trpljenja in bede. Saj nam je vsem še v spominu prvi nastop tega pevskega zbora v Ljubljani, ko so poslušalci odhajali iz koncertne dvorane solznih oči, v prvi vrsti radi skromnih oblek, ki so jih nosili ti mali pevci. Toda delo Trboveljskega slavčka je šlo dalje, pot si je utiral s svojimi umetniško dovršenimi nastopi in dosegel tako visoko stopnjo, kakršno doslej še ni dosegla nobena slična mladinska umetniška korporacija. Svoje nastope je prirejal pri nas — v inozemstvu ter so strokovne kritike dokaz, da je naša trditve in naša zavest pri oceni delovanja tega pevskega zbora pravilna.

Za 10letnico je izdal Trboveljski slavček, slično kot ob petletnici, posebno brošuro, v kateri v najmarkantnejših potezih opisuje svoje desetletno delo. Na prvi strani je slika kraljevskega namestnika g. dr. Radenka Stankoviča, največjega podpornika in dobrotnika Trboveljskega slavčka. Gospod kraljevski na-

sreskega načelstva in prosvetnega oddelka kr. banske uprave na drž. izpitni odbor za praktične učiteljske izpite v Ljubljani.

Predsednik Prijatelj Ivan, direktor.

— Razstava s prodajo mladinskih ročnih izdelkov. Glavni odbor društva Rdečega križa je poslal vsem banovinskim sekcijam Podmladka dopis P. št. 1778 z dne 30. maja t. l., v katerem pravi: »Glavni odbor društva Rdečega križa je sklenil prirediti letošnjo jesen v Beogradu razstavo, na kateri bi se prodajali ročni izdelki članov Podmladke Rdečega križa iz vse države. Smoter razstave ne bi bil samo ta, da se pokaže, kaj izdelujejo naši člani, ampak da se z razstavo nudi priložnost, da se razstavljeni predmeti tudi vnovčijo po čim ugodnejši ceni. En del izkupička bi se poslal šolskim odborom za njihove blaginje, odn. kot nagrada za tiste, ki so izgotovili prodane predmete ali kot povračilo za porabljeni material. Ostali prejemki bi se porabili za »Fond za postavitev Doma Podmladke Rdečega križa v Beogradu«.

Ker se koncem šolskega leta prirejajo razstave ročnih izdelkov, bi se najljepši izdelki teh razstav lahko posebej odbrali in shranili v šoli, da se pozneje pošljejo Glavnemu odboru. Zadržati naj se predmeti, ki ne zavzemajo dosti prostora, kateri se lahko prodajo, ter taki, ki se uporabljajo v pisarni ali doma. Seveda morajo biti ti predmeti lepo izdelani, kakor n. pr.: slike, načrti, ženski ročni izdelki, rezbarije, škatle, okviri i. dr. Gleda naj se na to, da se izbere predmeti, ki so karakteristični za kraj, kjer so bili izdelani, kakor n. pr.: lutke v narodnih nošah, predmeti z narodno ornamentiko itd. Predmete, ki bodo pripravljeni za razstavo, bo prejel Glavni odbor od šolskih odborov v začetku prihodnjega šolskega leta. Predmeti bodo v Beogradu razstavljeni in po možnosti prodani, šolskim odborom pa se bo poslala cena, ki jo bodo zanje zahtevali. Neprodani predmeti bodo vrnjeni šolam. — Vsem šolskim odborom Podmladke Rdečega križa pa tudi nečlanjenim šolam najtopleje priporočamo udeležbo na tej razstavi.

vas-Logatec; Demšar Antonija, Zelezniški; Zupanc Valerija, Spodnja Loka-Kočevje; Grčar Angela, Ig pri Ljubljani; Ritonja Hedvika, Kamnica pri Mariboru; Schott Vida, Komenda; Cermelj Viktor, Prevorje; Berglez Marta, Vojnik; Pucelj Ivana, Dobropolje; Kranjc Giza, Ljubljana; Podboj Ana, Laško; Svete Stanko, Zalog; Semen Mara, Breg pri Ptuj; Markič Alojzij, Selee-Skofja Loka; Strah Gabrijela, Birčna vas pri Nov. mestu; Podberšek Franciška, Sostro; Kovač Marija, Dol pri Ljubljani; Orač Olga, Sv. Križ; Liberšal Karla, Ljubljana; Obram Marija, Tezno; Richter Zora, Strigova; Macarol Rudolf, Šostanj; Rautner Julka, Sevnica; Strah Leopoldina, Vel. Lašče; Lukič Kristina, Ljubljana; Koglot Josip, Pobrežje; Tomažič Božidar, Marenberg; Leban Ljudmila, Sv. Marjeta pri Ptuj; Rajne Dragica, Rajhenburg; Sanein Antonija, Hrastnik; Hvala Ana, Arčiče; Peršič Alojzija, Bakovci; Hribar Marija, Cezanjevec; Radin Marija, Zidani most; Gačnik

Marija, Guštanj; Valenčič Milica, Šmarje-Grosuplje; Kraker Mira, Leskovec; Vovk Slava, Brežice; Polak Nada, Slov. Konjice; Fleger Anton, Trbovlje; Gerlanč Bogomil, Celje; Jereb Ana, Letuš; Rus Mila, Kamnik; Trdina Franciška, Celje; Perko Veronika, St. Lovrenc na Dol.; Bežek Marija, Zalna; Apih Marija, Ljutomer; Furlani Ladislav, Gornje jezero; Brezovnik Ivana, Ig; Klinc Drago, Senovo; Demšar Renata, Ljubljana; Kuhar Marija, Mokronog; Gselman Roza, Zg. Sv. Kunigota; Podboj Elza, Begunje; Frece Valentin, Tržič; Zvan Andrej, Dol. Lendava; Benčina Olga, Vrhnik; Aparnik Gojmir, Videm-Krško; Bitenc Rudi, Ptuj; Kramar Draga, Kamnica; Puntar Vilko, Radovljica; Judnič Regina, Rečica-Crnomelj; Fettich Oton, Kapele; Bitenc Franc, St. Vid pri Kamniku; Mihelič Ivo, Krka na Dol.; Režabek Marijana, Slovenske Konjice; Jereb Milan, Letuš; Knašič Vikt., Zalec; Fanton Anka, Jezersko; Inkret Alfonz, Senkov turn.

Osebnne zadeve

Napredovanja v VI. in VII. skupino

V VII. položajno skupino so napredovali sledeči učitelji in učiteljice: Potočnik Pavla, Donačka gora; Stanič Ivan, Bakovci; Novačan Julija, Laporje; Turjak Kristina, Petrovče; Sekirnik Maks, Oplotnica; Rajher Emilija, Sv. Barbara; Poznik Ana, Ptuj; Vižintin Rudolf, Sv. Jurij; Snuderl Hinko, Apače; Zdešar Ljudmila, St. Janž; Zupan Marija, Dovje; Stefancioza Andrej, Studenice; Rajner Mara, Braslovce; Kos Berta, Dobrovec; Bajde Oton, Maribor; Sonenvald Josipina, Vuzenica; Janseničnik Ana, St. Ilj; Grum Andreja, Skofja Loka; Perko Franciška, Vrhpolje; Senčar Franciška, Bučka vas; Robinščak Srečko, Šostanj; Pečar Emilija, Makole; Kalan Marija, Bukovica; Cilenšek Vinko, Slovenj Gradec; Lah Ida, Pragersko; Erker Milan, Peteševci; Kulčar Zofija, Ponikva; Borko Angela, Sladki vrh; Potočnik Matilda, Griže; Vutkovič Srečko, Sevnica; Jereb Marija, Rajhenburg; Zen Danica, Dvor; Petelin Marija, Ribnica; Kmecl Božena, Sv. Jurij; Setine Jasna, Krčevina; Gerbič Lambert, Sp. Polskava; Ornik Cecilija, Rače; Podjaveršek Marija, Rogaska Slatina; Sijanec Martina, Ormož; Regoršek Bogomir, Ljutomer; Mančič Marija, Nova cerkev; Robič Marija, Spitalič; Hvalat Davorina, Boh. Bistrica; Grafenauer Ludvik, Fram; Škerbine Franc, St. Rupert; Drobnič Anica, Begunje; Škerbine Antonija, St. Rupert; Bartenjuri Emilija, Jesenice; Strah Anton, Velike Lašče; Tavčar Angela, Jesenice; Kas Elizabeta, St. Ilj pri Velenju; Jeral Franciška, Predvor; Horvat Julijana, Stanetinci; Podnar Toma, Kostanjevica; Mencej Martin, Kozje; Gregorič Edvard, Litija; Politeo Filomena, Jesenice; Arnež Karolina, St. Lovrenc; Sedej Pavla, Grahovo; Potokar Olga, Log; Potočnik Adalbert, Zagorje; Turk Stanislav, Metlika; Mahnič Marija, Cerklje; Lahajner Julija, Stara cerkev; Stanič Olga, Ribnica; Čekala Miroslav, Sv. Marjeta; Kostanješek Ernestina, Maribor; Prisljan Jože, Črna; Koželj Ema, Sv. Peter pod Sv. gorami; Korbar Vladimir, Sv. Peter; Cimerman Vilma, Dolga vas; Prelog Mihael, Svetina; Smodič Anton, Ptuj; Klanjšek Terezija, Sv. Jurij pod Kumom; Samsa Marija, Vojnik; Stopar Josip, Tezno; Vorišič Ana, Kamnik; Kocijančič Josipina, Prevalje; Bister Julijana, Sv. Križ nad Jesenicami; Milkovič Adam, Homec; Jereb Bogomir, Senovo; Pertot Milan, Maribor; Tavš Gabrijel, Novo mesto; Andoljšek Stanislav, Gozd; Knap Antonija, Store; Prisljan Ivan, Petrovče; Ambrož Martin, Stranice; Zimer Josipina, Mala Polana; Dolgan Alojzij, Sevnica; Topolovec Pavla, Sp. Polskava; Lunaček Franc, Mirna; Vostner Julija, Metlika; Snuderl Ljudevit, Braslovce; Klemente Edvin, Polhov Gradec; Vidmar Mirko, Šmarje pri Jelšah; Bregant Sonja, Ribno; Sirmik Franciška, Polje; Levstik Eleonora, Brežice; Urban Valerija, Sv. Lenart; Bratkovič Vida, Leskovec; Zebre Rosanda, Begunje; Debeljak Vida, Skofja Loka; Grčar Ana, Zalog; Štubel Marija, Krupšinci; Drihtl Marija, Kočevska Reka; Lavrič Marija, Mali Slatnik; Brumen Bena, Ptuj; Tavčar Marija, Borovnica; Horvat Bela, Krog; Cikelj Ana, Gorje; Oman Ciril, Tržič; Stefe Ivan, Pristava; Stanič Ernest, Ribnica; Pogačnik Stanislav, Hrastnik; Zorec Angela, St. Vid; Blejce Katarina, Leskovec; Retel Vanda, Šmarje; Ravbar Marija, Dobrič; Volčjak Ana na Uncu; Sketelj Albina, Braslovce; Gabrovce Ana, Ziri; Lundeir Dušan, Trbovlje; Ražem Milan, Loški potok; Hribar Ivan, St. Lovrenc; Cucelj Bruna, Podbrežje; Hrašt Natalija, Brdo; Perčič Angela, Voklo; Košmerl Franciška, Zagorje; Hladnik Julija, Celje; Podjaveršek Albin, Rogaska Slatina; Bevo Marija, St. Janž; Urbajs Alojzija, Dol; Ostere Marija, Sv. Andraž; Rataj Oskar, Sv. Križ; Novak Ana, Sv. Gregorij; Jerše Danijela, Dobrova; Košmerl Vinko, Zagorje; Goršič Jožeta, St. Jurij; Plemelj Matilda, Leše; Škerget Karel, Zvenjavci; Majhen Ivana, Ptuj; Štrkelj Marija, Smartno; Slibar Terezija, Bled; Jeraj Franciška, Celje; Križnič Vilma, Sv. Trojica; Bernot Nada, Vurberg; Mohorko Ciril, Studenice; Mešl Josipina, Planica; Malešič Emilija, Maribor; Zorjan Justina, St. Pavel; Janež Stanislav, Sv. Lenart; Modic Olga, Puconci; Kalčič Antonija, Blejska Dobrava; Kiferle Danica, Ribnica; Zupan Alojzija, Blatna Brezovica; Engelman Vladimira, Maribor; Vičar Franc, Polensak; Hari Marija, Stenjevci; Mlekuž Franc, Trnje; Perger Viktor, Toplice; Švigelj Viktor, St. Jernej; Jordan Nada, St. Jernej; Rošker Janez, Ljutomer; Verbek Neža, Zreče; Kolar Marija, Ljubno; Kokolj Miroslav, Dol. Lendava; Miller Cecilija, Velenje; Jurkovič Milena, Slatina

Radenci; Stres Boris, Prevalje; Globokar Ivan, Grahovo; Cirkovci; Ferk Leopoldina, Limbuš; Kus Viljem, Lom; Strus Franc, Blagovica; Lenartič Marija, Dornova; Kubik Antonija, Negova; Rogl Franc, Sv. Lenart; Vunderl Neža, Napralje; Roje Avrelj, Gorice; Sepec Kristina, Sv. Lovrenc na Dr. polju; Horvat Marija, Krog; Tratar Josip, Borovce; Zolnar Ljubislava, Slovenj Gradec; Šumer Ida, Slatina Radenci; Jerela Zofija, Vodice; Majhen Aleksander, Ptuj; Markun Vladimira, Dob; Završnik Albin, Bled; Prelovec Irma, Dolsko; Ocvirk Angela, Kalobje; Lovrec Ada, Cirkovci; Zupančič Josip, Selee; Ferencik Franciška, Šmarje; Fink Oton, Bukovica; Lužar Vida, Podzemelj; Radonič Ana, Ribnica; Čeh Ivan, Vučja vas; Koce Vilma, Menges; Zdešar Henrik, St. Janž; Džura Ivan, Radvanje; Dvoršak Terezija, Ljutomer; Furek Roman, Brezovica; Podboj Ljudmila, Laško; Knuples Jožeta, Sv. Jakob; Jarnovič Franc, St. Lambert; Lapajne Anton, Sv. Peter; Neugebauer Gabriella, Dvor; Horvat Albina, Sv. Duh; Stiglic Jožeta, Rečica; Ambrožič Branislava, Dobropolje; Vrtančnik Angela, Loški potok; Kus Marija, Lom; Primožič Alojzij, Vavta vas; Kodrič Leopoldina, Hajdina; Roje Anzelma, Gorice; Gaber Ana, Homec; Lončar Angela, Zitečka vas; Slibar Martin, Toplice; Slibar Marija, Toplice; Mehora Drago, Krašnja; Repič Ivanka, Stari trg; Čič Albin, Doležljovje; Kete Antonija, Bevke; Kos Josipina, Sv. Lovrenc; Kušar Katarina, Sv. Ana; Paternoster Marija, Vavta vas; Menih Ivana, Topolšica; Leban Jelica, Žužemberk; Zalar Amalija, Dobropolje; Možina Boris, Preska; Draksler Adolf, Marenberg; Pikel Franc, Gorje; Pustotnik Marija, tajnica v Skofji Loki; Turnšek Silva, šolska tajnica v Celju; Jankovič Josip, Kostanjevica; Borštner Josipina, Maribor; Udo- vič Franciška, Kropa; Kus Giza, St. Rupert; Mihitsch Ljudmila, Gotenica; Kirbiš Avgusta, Sv. Urban; Toplak Valerija, Središče; Rupnik Vinko, Ljubljana; Kokalj Franciška, Kolovrat; Hafner Ruperta, Sv. Lovrenc; Koch Danica, Trbovlje; Alt Danica, Slov. Bistrica; Kokolj Marija, Dol. Lendava; Bračko Antonija, Murska Sobota; Lazar Karla, Tomišelj; Robič Anton, Spitalič; Brenčič Marija, Hajdina; Košar Ivana, Smartno; Čekada Marija, Sv. Jakob; Kuhar Vida, Kotlje; Podboj Jakobina, Griže; Kerkoč Marija, Gaberk; Dežela Gabrijela, Notranje gorice; Cvetko Ana, Maribor; Bračko Elza, Dobropolje; Ankele Florijana, Videm; Nagu Miroslava, Sv. Jakob; Kopriva Ivan, Zagorje; Sedelbauer Vida, Ptuj; Klinc-Beker Marta, Senovo; Perko Ivan, Vrhpolje; Klavara Nada, Jesenice; Krebelj Ana, Sv. Lenart; Bajec Jakob, Javorje; Krivograd Josipina, Guštanj; Pupis Alojzij, Nedelice; Kuharič Irma, Mežica; Šilimovac Ivan, Melinci; Gotz Ivan, Sv. Marjeta.

V VI. skupino so napredovali sledeči učitelji in učiteljice: Petrič Ida, Dol. Lendava; Petrič Marija, Orehovica; Tomine Ida, Trebnje; Sorsak Antonija, Podbrežje pri Mariboru; Eržek Franc, Sv. Marjeta pri Mariboru; Tomažič Zora, Marenberg; Božič Adalbert, Račevje pri Zid. mostu; Sojer Franciška, Kočevje; Mihailovič Mira, Dol. Logatec; Klemente Avgustin, Dobrava pri Ljubljani; Gorup Franc, Sv. Florijan v Sl. gor.; Kuljič Helena, Rudnik pri Ljubljani; Stopar Stefanija, Tomišelj pri Ljubljani; Fatur Josip, Dobrava pri Ljubljani; Bregant Zora, Teharje; Stopar Ivan, Tržič; Čuk Franjo, Teharje; Bonča Leopold, Sevnica; Uhlir Marija, okrajna tajnica v Kamniku; Grašanovič Marija, Trnje; Golob Josip, Sv. Trojica p. Mariboru; Ertelj Marija, Negova-Ljutomer; Jelenc Božidar, Srednja vas-Radovljica; Jare Vera, Zvenjavci; Murska Sobota; Knapčič Janko, Šmarje pri Jelšah; Hribovšek Vida, Motnik pri Kamniku; Mrak Jože, Sv. Andraž v Slov. gor.; Vidmar Olga, Skofja Loka; Stupan Milica, Maribor; Arh Vida, Srednja vas pri Bohinju; Premk Irena, Iga vas-Logatec; Zupan Bogomila, Koprivnica; Habič Justina, Boh. Bistrica; Vokač Ivan, Zg. Polskava; Rape Vladislav, Senčur pri Kranju; Schrott Marija, Jesenice; Štucc Jakob, Hoče; Ovsenek Josipina, Ljubljana, Bohine Leopold, Sostro pri Ljubljani; Valkavec Franc, Smartno-Kranj; Hercog Gabrijela, Krizeveci; Miculinič Rudolf, Bled; Remic Pavla, Mirna peč; Koder Vida, Ihan; Zabukovšek Albina, Slivnica; Izlaker Olga, Smartno pri Litiji; Gabrček Franja, Koroska Bela; Kušar Ana, Blagovica; Klemenčič Helena, Predoslje, Kolart Amalija, Sevnica; Potočnik Peter, Kranj; Pavlič Efreim, Trbovlje; Vončina Josip, Iga

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I »Zadolženost učiteljstva in uradništva« je naslov članka v »Jutru« od 5. junija, v katerem so priobčena tudi sledeča razmotrivanja: Državni in samoupravni uradniki vseh vrst in stopenj so se s posebno resnostjo zavedli svoje odgovorne dolžnosti ter s svojim povečanim delovnim naporom dokazali, da cenijo svojo domovino in so pripravljeno zanj vse žrtvovati. Vse javno uradništvo stopa preko najtežjih žrtve. Posebno velja to za naše podeželsko učiteljstvo, ki v tihih naporu svojih energij dela v najbolj izpostavljenih delih ter kot klicar zdravega narodnega napredka in kot narodni svetovalec, pomočnik in vodnik stoji na braniku domovine. Današnji gmotni položaj učiteljstva ni več v pravem razmerju z važnostjo njegovega dela. Poglejmo številke! — Štiri tisoč slovenskih učiteljev ima nad 20 milijonov dolga in to okrog 6 milijonov pri denarnih zavodih, 10 pri zasebnikih, ostale 4 milijone pa znašajo hipoteke. Že v prejšnji dobi je učiteljstvo komaj izhajalo s svojimi skromnimi plačili, zato je venomer opozarjalo na svoj težavni finančni položaj. — Učiteljstvo potrebuje za svoje delo ugleda, ker ima opravka z živo materijo, z narodom, ki pa zahteva brezpogojno le resničnega človeka, sproščenega vseh skrbi za vsakdanji kruh. Danes mora učitelj, razjeden od skrbi, učiti in voditi narod v optimistični veri v zdravo odpornost naroda mimo vseh nevarnosti. Nič boljši ni položaj ostalega javnega nameščenstva, saj polovica od njih ne prejema niti 1000 din mesečnih prejemkov, ki so z uredbo zaščiteni za zasebne uradnike kot njih minimalna plača. — Učiteljstvo in uradniki so navezani na svoje skromne dohodke, upniki nas preganjajo brez odpora. Če ni možno dvigniti plače na primerno višino, naj se doseže vsaj zaščita naših dolgov ter ugodnosti pri njih odplačevanju. — Posebno obsejno učiteljstvo prenaša danes naravnost neznosne eksistenčne razmere ter kljub temu dela z vsem idealizmom, zato bi bil na mestu za dobo teh razmer — moratorij. Spomnimo se samo bolehnega učitelja s šestimi stotaki in nekaj ukrenimo v zaščito najbolj izpostavljenih javnih delavcev.

— I Reševanje uradništva iz dolgov. — Potrebni so dolgoročni krediti iz državnega denarnega zavoda. Iz dneva v dan rastoča draginja in penizke plače, ki že prej uradnikom niso zadostovale za dostojno preživljanje, potem pa kupčenje uradniških dolgov — vse to je dalo povod, da so se začeli posamezniki oglašati v dnevnem časopisu, da opozore javnost na težave, ki moré slovensko uradništvo. Uradništvo, ki točno in z vso poštrevnostjo vrši svoje dolžnosti, pač zasluži pozornost in upoštevanje, da bo moglo službo opravljati kolikor mogoče brez velikih tegob. — V »Jutru« 5. t. m. je članek navedel točne številke dolgov, ki bremenijo naše narodno učiteljstvo. Dvajset milijonov dinarjev! Če je že okoli 4000 slovenskih učiteljev, ki so v splošnem vajeni skromnega življenja, tako zadolženih, koliko mora šele znašati dolg vsega našega uradništva! Gotovo pa dolgi našega uradništva niso iz zadnjega časa, ko je zaradi izrednih razmer začela rasti cena vsem življenjskim potrebščinam. Dolgi so pač že izza zadnjih dni. Ker uradništvo je prej ni moglo izhajati s službenimi prejemki, toliko težje izhaja zdaj. Kako naj uradnik pri stalno isti plači krije vse nujnosti, pri tem pa še odplačuje dolg, ki ga je bil prisiljen narediti v celo ugodnejših razmerah? — Zatrjujejo, da na zvišanje službenih prejemkov ni misliti. Vendar bo treba kaj ukreniti, da se odpomore uradništvu iz stiske, v katero ni zašlo po lastni krivdi. Članek svetuje med drugim uradniško zaščito. Ta pa gotovo ne bi bila umestna, danes vemo, da tudi kmetu zaščita ni dosti pomagala. Zaščiteni kmet je izgubil zaupanje pri kreditorjih. Redki so med kmeti, ki jim je zaščita bila v resnici dobrodošla. Kmet je voljen plačati dolge; treba mu je le dati prilike, zaslužka in vnovčenja poljskih pridelkov v razmerju s potrebščinami, ki jih mora kupovati. — Podobno bi torej bilo z uradništvom, če bi bil za svoje obveznosti zaščiten. Bilo bi nemara več škode kakor koristi, prizadeta bi bila tudi stanovska čast. Tudi moratorij ne bi bil idealna rešitev. Pomagano bi bilo uradništvu za nekaj časa in spet bi pri tem trpel njegov ugled. Vendar je država dolžna zaščititi uradništvo. Kakor se je zavzela za kmeta in prevzela njegove dolge, tako mora tudi za uradništvo kaj storiti. Vendar mora biti

rešitev častna. Kak državni denarni zavod naj bi nudil zadolženemu uradništvu potrebni kredit, da se poplačajo dolgi, za katere je treba plačevati visoke obresti. Kredit pri državnem denarnem zavodu pa naj bi bil — če že ne brezobresten — vsaj na kolikor mogoče nizke obresti, in uradništvo bo vse to voljno zmagovalo. Posojilo naj bo dolgoletno in zavarovano s službenimi prejemki. — Vprašanje uradniških dolgov je važna zadeva, katere država kot službodajalka in gospodarica ne more in ne sme prezreti. Prvi pogoj pa je primerno zvišanje službenih prejemkov, da bo povsod dosežen eksistenčni minimum. V resnih časih smo se vsi zresnili in uradništvo opravlja svoje dolžnosti s še večjo voljo kakor kdaj koli prej. Dobiti pa more viden dokaz zadoščenja. A to je: človeka dostojno življenje. »Jutro« 8. VI.

— I »Težko stanje nameščenec« je naslov daljšega članka v Slovenski besedi od 7. junija, v katerem pisec pravi med drugim: Draginja z vsakim mesecem narašča. Zasebna podjetja so bila primorana naraščajoči draginji primerno zvišati prejemke svojim uslužbencem! — Na eni strani je namreč draginja naraščala zaradi splošnih izrednih razmer, na drugi strani pa se je toliko pisalo po časopisu o predstojećem zvišanju prejemkov državnim nameščenecem, da je vsakdo pričakoval bistveno zboljšanje, zaradi česar so cene življenjskim potrebščinam naravno tudi zaradi tega poskočile! Uredba o pobjanju draginje pa nikakor ni dosegla svojega namena! — Brez eksistenčnega minima nihče ne more živeti, samo pri tem pa ni napredka v družini, ki mora imeti vendar tudi nekaj duševne hrane in izobrazbe! Državni nameščenec je hrbenica države, zaradi česar je v eminentnem interesu države same, da se to vprašanje že enkrat pravilno in temeljito reši! — Vedno in vedno se poudarja, da ni kritja za večje izdatke! Tudi to je mogoče in se mora najti! Kako pa krijejo drugod izdatke za svoje drž. nameščenec? Pred okoli 35 leti se je na našem ozemlju pokrivalo izdatke za drž. nameščenec deloma s specielnim davkom na železniške vozne listke! Imamo poleg tega še na razpolago neobdavčeno žganjekuho (na kotle). Žganjekuho je treba pošteno obdavčiti, saj žganje vendar težko škoduje narodnemu zdravju! Nadalje se more bolj obdavčiti luksusne predmete, večje dobičke velepodjetij in horendne prejemke upravnih svetnikov in ravnateljev itd.

— I Glasnik P. T. T. šte. 154, prinaša ključke »Glavne uprave udruženja uradnikov P. T. T. stroke, ki so bili sklenjeni na seji 9., 10. in 11. maja 1940., med drugim tudi sledeče: Pretresajoč materialni položaj ptt. uradnikov, Glavna uprava je konstatirala globoko razočaranje celokupnega članstva, ker se dana obetanja v pogledu povišanja dohodkov niso izpolnila. Namesto da se pripravi efektivne mere proti draginji, speculaciji, se vsak dan dovoljuje povišanje cen raznim predmetom, pa tudi onim, katere proizvajajo državna podjetja. Radi tega se Glavna uprava solidarizira z delom akcijskega odbora ter predlaga, da se zahtevam državnih uslužbencev, ki so bile predložene kraljevski vladi, najhitreje ugotovi, da bi se državni uslužbenci rešili neizogibne katastrofe.

Učiteljski pravnik

— Stanarina z neučitelji poročenih učiteljic in otroških vrtnaric — razsodba upravnega sodišča.

Upravno sodišče v Celju je v konkretnem primeru na tožbo mestne občine v Ljubljani zoper odločbo kr. banske uprave v Ljubljani z dne 12. februarja 1940., IV., št. 596/1, zaradi priznanja stanarine N. N., otroški vrtnarici v Ljubljani, izdalo razsodbo A 78-40/7 z dne 7. maja 1940., ki se glasi:

»Tožba se zavrne kot neosnovana.

RAZLOGI:

N. N., otroška vrtnarica v Ljubljani, je z vlogo z dne 31. maja 1939, prosila mestno občino Ljubljansko, da ji glede na tolmačenje, ki ga je dal državni svet z odločbo obče seje z dne 21. decembra 1938., št. 32.605/38., § 84. zakona o ljudskih šolah naknadno izplača stanarino za čas od 1. novembra 1934. do 31. julija 1937., ko ni živela s svojim možem-neučiteljem v istem kraju.

Mestno poglavarstvo je to prošnjo zavrnilo z odločbo z dne 10. julija 1939., I-4.,